

Prima instanță: Judecătoria Soroca (jud. V. Belous)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.A. Albu, A. Toderaș, E. Bejenaru)

ÎNCHEIERE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Tatiana Polivannaia, prin intermediul avocatului Elena Vlas și de Oleg Zaporojcenco, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Polivannaia, Oleg Zaporojcenco împotriva Societății pe Acțiuni „Regia Apă-Canal Soroca”, Consiliului orășenesc Soroca, intervenienți accesorii Victor Coval, Tina Grabovscaia, Maria Zara, Veronica Glavan, Iulia Coval cu privire la contestarea refuzului de a transmite rețelele de comunicație în proprietatea Societății pe Acțiuni „Regia Apă-Canal Soroca” și obligarea recepționării acestora, împotriva deciziei din 31 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 23 septembrie 2016, Tatiana Polivannaia și Oleg Zaporojcenco au depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Regia Apă-Canal Soroca”, intervenient accesoriu Consiliul orășenesc Soroca solicitând obligarea pârâtului să preia în proprietatea sa rețeaua de branșare la apă, construită de către locatarii de pe adresa: xxxxx, obligarea SA „Regia Apă-Canal Soroca” de a conecta la rețeaua respectivă apartamentul xxxxx.

În motivarea acțiunii, reclamanții au invocat că se află în relații de căsătorie și locuiesc în apartamentul nr. xxxxx, într-o curte comună cu alte apartamente. Terenul aferent aparține administrației publice locale or. Soroca. Apartamentul nu este conectat la sursa de aprovizionare cu apă, însă vecinii beneficiază de acest serviciu, deoarece anterior din cont propriu au tras o țevă de alimentare cu apă. La propunerea adresată vecinilor de a se conecta la țeava respectivă, ultimii au acceptat, însă cu condiția compensării cheltuielilor suportate, în mărime de 10000 de lei.

Au menționat reclamanții că nefiind de acord cu poziția vecinilor, rezultând din art. 19 alin. (4) al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr.303 din 13 decembrie 2013, la 28 iulie 2016 s-au adresat către SA „Regia Apă-Canal Soroca” cu o cerere prin care au solicitat preluarea la balanța întreprinderii a rețelei de alimentare cu apă existentă pe xxxxx și branșarea apartamentului lor la

acea sursă. SA „Regia Apă-Canal Soroca” a refuzat admiterea cererii, afirmând că o astfel de preluare la balanță a rețelei de alimentare cu apă se efectuează doar la inițiativa locatarilor care au construit-o.

În drept, reclamantii au invocat prevederile art. 15 alin. (2), 19 alin. (4) al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

La 19 decembrie 2016, reclamantii Tatiana Polivannaia și Oleg Zaporojcenco au depus cerere de completare și modificare a temeiurilor pretențiilor, înaintând pretenții și față de Consiliul orășenesc Soroca, iar în calitate de intervenienți accesorii au fost indicați Victor Coval, Tina Grabovscaia, Maria Zara, Veronica Glavan, solicitând recunoașterea ca fiind ilegal refuzul Consiliului orășenesc Soroca privind emiterea deciziei de transmitere/preluare a rețelei de alimentare cu apă de pe terenul public din str. xxxxx, obligarea Consiliului orășenesc Soroca de a emite decizia de transmitere/preluare a rețelei de alimentare cu apă de pe terenul public din str. xxxxx, recunoașterea ca fiind ilegal refuzul SA „Regia Apă-Canal Soroca” de a conecta la apă apartamentul nr. xxxxx, obligarea SA „Regia Apă-Canal Soroca” de a conecta la apă apartamentul nr. xxxxx.

În motivarea cererii de completare și modificare a temeiurilor pretențiilor, reclamantii au indicat că rețeaua de alimentare cu apă din curtea comună din str. xxxxx se află pe terenul proprietate publică și conform art. 19 alin. (4) al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, urmează a fi preluat în baza deciziei consiliului local.

Au afirmat că inacțiunea pârâților nu este decât căutarea unui pretext de a nu executa legea, iar un astfel de comportament duce la încălcarea drepturilor lor fundamentale prevăzute la art.24, art. 36, art.51 din Constituția Republicii Moldova, art.2 CEDO.

Au susținut reclamantii că la 27 septembrie 2016 au depus petiții la Consiliul și Primăria orașului Soroca, prin care au solicitat preluarea rețelei de branșare la apă. Cererea adresată Primăriei orașului Soroca a fost remisă spre examinare SA „Regia Apă-Canal Soroca”, care nu a oferit răspuns în termen legal, iar cererea adresată către Consiliul orășenesc a fost respinsă prin scrisoarea nr. P-770-1/16 din 09 noiembrie 2016. Ca urmare, la 15 noiembrie 2016 au fost depuse cereri prelabile către SA „Regia Apă-Canal Soroca” și Consiliul orășenesc Soroca la care nu au fost remise răspunsuri în modul prevăzut de legislație, prezumând că acestea nu au fost admise.

La 20 martie 2017, reclamantii Tatiana Polivannaia și Oleg Zaporojcenco au depus cerere de completare și modificare prin care solicitat recunoașterea sistemului de alimentare cu apă amplasat pe terenul public din str. xxxxx, ca fiind proprietatea administrației publice locale or. Soroca, recunoașterea ca fiind ilegal refuzul SA „Regia Apă-Canal Soroca” de a conecta la sistemul de alimentare cu apă apartamentul nr. xxxxx la rețeaua de alimentare cu apă amplasată pe terenul din str. xxxxx, obligarea SA „Regia Apă-Canal Soroca” de a elibera toate actele permise pentru conectarea la apă a apartamentului nr.xxxxx și obligarea SA „Regia Apă-Canal Soroca” să branșeze la sistemul de alimentare cu apă de pe terenul public din str. xxxxx - apartamentul xxxxx.

În susținerea cererii de completare și modificare, reclamantii au invocat că pârâții SA „Regia Apă-Canal Soroca” și Consiliul orășenesc Soroca, contrar prevederilor art. 24 alin.(3) al Legii contenciosului administrativ, nu au îndeplinit

sarcina probațiunii și nu au prezentat confirmările privind proprietatea privată asupra rețelei de alimentare cu apă, în pofida faptului că au adresat o cerere în acest sens SA „Regia Apă-Canal Soroca” și au înaintat un demers instanței privind reclamarea probelor respective. Neprezentarea probelor de către pârâți denotă că nu este probat argumentul precum că rețeaua de alimentare cu apă amplasată pe terenul public ar aparține persoanelor private. Referitor la dreptul de proprietate asupra rețelei de alimentare cu apă, au menționat reclamanții că art. 5 alin. (4), (5), (6), (7) al Legii cu privire la apa potabilă nr. 272 din 10 februarie 1999 prevăd necesitatea proiectării construirii rețelelor de alimentare cu apă. Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 271 din 16 decembrie 2015, descrie procedura de conectare a persoanelor la rețeaua de alimentare cu apă: primirea avizului de branșare/racordare de la operator, proiectarea, aprobarea și coordonarea proiectului în toate organele stabilite, efectuarea lucrărilor respective conform proiectului și recepția lucrărilor privind construirea și branșarea, precum și nemijlocit conectarea consumatorului la sistemul de alimentare cu apă de către operator. Astfel, pe parcursul efectuării lucrărilor de construire a rețelei de alimentare cu apă conform procedurii legale urmează să rămână înscrisuri, însă astfel de acte nu au fost prezentate, deoarece nu există.

Au declarat reclamanții că în contextul prevederilor art. 2, art. 4 alin.(3) lit. b), art. 5 alin.(1) al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, rețea de alimentare cu apă ca construcție legată solid de pământ constituie obiectul înregistrării în registrul cadastral al bunurilor imobile, cu înregistrarea dreptului de proprietate asupra acestui bun. În cadrul dezbaterilor judiciare nu s-a dovedit că în Registrul bunurilor imobile rețeaua de alimentare cu apă de pe terenul din str. xxxxx, a fost înregistrată ca și dreptul de proprietate asupra acestei rețele, ceea ce urmează a fi interpretat ca lipsa drepturilor opozabile terților asupra rețelei de alimentare cu apă de pe terenul dat. Dreptul de proprietate asupra rețelei de alimentare cu apă de pe terenul din str. xxxxx aparține proprietarului terenului, unde este construită rețeaua și anume administrației publice locale a or. Soroca. Acord din partea altor persoane private pentru conectarea la această rețea de alimentare cu apă nu este necesară, iar refuzul propriu-zis în conectarea la apă este neîntemeiat în sensul juridic.

La 16 mai 2017, reclamanții Tatiana Polivannaia și Oleg Zaporojcenco au concretizat pretențiile, solicitând recunoașterea ca fiind ilegal refuzul SA „Regia Apă-Canal Soroca” de a conecta la sistemul de alimentare cu apă apartamentul nr. 8 din xxxxx, la rețeaua de alimentare cu apă amplasată pe terenul din strxxxxx, fără acordul locatarilor care locuiesc pe str. xxxxx - Victor Coval, Tina Grabovscaia, Maria Zara, Veronica Glavan, obligarea SA „Regia Apă-Canal Soroca” de a elibera toate actele permissive pentru conectarea la apă a apartamentului xxxxx și de a obliga SA „Regia Apă-Canal Soroca” să branșeze la sistemul de alimentare cu apă de pe terenul public din str. xxxxx - apartamentul xxxxx, fără acordul locatarilor Victor Coval, Tina Grabovscaia, Maria Zara, Veronica Glavan.

Prin încheierea din 12 ianuarie 2017 a Judecătoriei Soroca a fost atras în calitate de intervenient accesoriu Iulia Coval.

Prin hotărârea din 30 mai 2017 a Judecătoriei Soroca s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Polivannaia, Oleg Zaporojcenco.

Prin decizia din 31 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Tatiana Polivannaia și Oleg Zaporojcenco și s-a menținut hotărârea din 30 mai 2017 a Judecătorei Soroca.

Pentru a concluziona astfel, instanța de apel a reținut că atât Consiliul orășenesc Soroca, proprietarul terenului, cât și SA „Regia Apă-Canal Soroca”, operatorul serviciilor de alimentare cu apă, au declarat că nu le aparține și nu se află la balanța lor instalația internă de apă ce asigură alimentarea cu apă a unor locatari din str. xxxxx, deoarece au construit-o locatarii.

Conform art. 320 alin.(1) Cod civil, dreptul de proprietate asupra unui bun nou, realizat de persoană pentru sine se dobândește de către aceasta dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

În contextul prevederilor art. 1 al Legii cu privire la apa potabilă nr. 272 din 10 februarie 1999, sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă reprezintă un ansamblu de construcții, instalații, acțiuni și operațiuni (procedee) prin care apa captată dintr-o sursă naturală este tratată, transportată, înmagazinată și distribuită consumatorului cu o presiune stabilă, conform normelor de cantitate și calitate în vigoare.

Astfel, instanța de apel a constatat că suportul probatoriu prezentat demonstrează că porțiunea din rețeaua de alimentare cu apă existentă pe str. xxxxx, este o instalație internă de alimentare cu apă. Nu s-a probat precum că ar fi fost efectuate anumite construcții pentru funcționarea rețelei și astfel acestea nu urmează a fi înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu acordarea numărului cadastral, reprezentând, de fapt, doar țevi în sol.

Lipsa la SA „Regia Apă-Canal Soroca” a actelor privind construcția porțiunii din rețeaua de alimentare cu apă existentă pe str. xxxxx, din surse proprii sau de la bugetul de stat, lipsa la balanța întreprinderii precum și nefectuarea anumitor lucrări de reparație sau înlocuire a țevelor, confirmă că SA „Regia Apă-Canal Soroca” nu este proprietarul acesteia și respectiv nu pot elibera condițiile tehnice pentru conectare la instalație.

De asemenea, instanța de apel a indicată că proprietarul terenului-administrația publică locală nu are pretenții față de locatari referitor la trecerea țevelor de alimentare cu apă pe terenul public, or, locatarii au dreptul de folosință a terenului respectiv.

La 02 martie 2018, conform sigiliului oficiului poștal (Vol.II, f.d.104), Tatiana Polivannaia, prin intermediul avocatului Elena Vlas, a declarat recurs împotriva deciziei din 31 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii depuse de Tatiana Polivannaia.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept material, nu a aplicat legea care trebuia a fi aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Opinează că instanța de fond a admis probe suplimentare peste termenul stabilit pentru prezentarea probelor, însă nu a soluționat chestiunea privind admisibilitatea acestor probe și temeinicia motivelor de neprezentare a acestora în termen. La fel, a fost încălcată procedura legală, acceptând probe inadmisibile, întemeindu-și hotărârea pe acestea. Astfel, instanța de apel a constatat că instanța de fond a procedat corect, însă nu a confirmat poziția sa conform legii.

La 13 martie 2018, Oleg Zaporojcenco a declarat recurs împotriva deciziei din

31 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți solicitând casarea acesteia și hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii depuse de Tatiana Polivannaia și Oleg Zaporojcenco și recunoașterea ca fiind ilegal refuzul SA „Regia Apă-Canal Soroca” de a conecta la sistemul de alimentare cu apă apartamentul nr. xxxxx, la rețeaua de alimentare cu apă amplasată pe terenul din str. xxxxx, fără acordul locatarilor care locuiesc pe str. xxxxx - Victor Coval, Tina Grabovscaia, Maria Zara, Veronica Glavan, obligarea SA „Regia Apă-Canal Soroca” de a elibera toate actele permissive pentru conectarea la apă a apartamentului xxxxx și de a obliga SA „Regia Apă-Canal Soroca” să branșeze la sistemul de alimentare cu apă de pe terenul public din str. xxxxx - apartamentul xxxxx, fără acordul locatarilor Victor Coval, Tina Grabovscaia, Maria Zara, Veronica Glavan.

În motivarea recursului s-a invocat că instanțele ierarhic inferioare au adoptat actele de dispoziție cu încălcări grave de procedură și au aplicat eronat normele de drept material.

Consideră că instanța de judecată a apreciat în mod arbitrar probele, ilegal a repartizat sarcina probațiunii între participanții la proces, a acceptat și și-a bazat hotărârea pe probe inadmisibile, a încălcat principiile unui proces judiciar echitabil.

Susține că în rezultatul aprecierii arbitrare a probelor, instanța a constatat că este proprietate privată conducta în litigiu; a aplicat eronat normele de drept material prin interpretarea eronată a competenței SA „Regia Apă-Canal Soroca” de a ține evidența dreptului de proprietate asupra tuturor rețelelor de alimentare cu apă și nu a aplicat prevederile art. 329 alin.(1) Cod civil.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 31 octombrie 2017. Tatiana Polivannaia, prin intermediul avocatului Elena Vlas, a declarat recurs la 02 martie 2018, conform sigiliului oficiului poștal (Vol.II, f.d.104), iar Oleg Zaporojcenco a declarat recurs la 13 martie 2017.

Materialele cauzei atestă că decizia contestată a fost expediată participanților la proces la 16 ianuarie 2018, conform scrisorilor de însoțire (Vol.II, f.d.74-75) și a fost recepționată către Tatiana Polivannaia și Oleg Zaporojcenco la 19 ianuarie 2018, conform avizelor de recepție (Vol.II, f.d.78, 82), iar avocatul Elena Vlas a recepționat-o la 22 ianuarie 2018, conform avizului de recepție (Vol.II, f.d.76). Astfel, recursurile se consideră a fi declarate în termen.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Tatiana Polivannaia, prin intermediul avocatului Elena Vlas și de Oleg Zaporojcenco, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul

în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Tatiana Polivannaia, prin intermediul avocatului Elena Vlas și de Oleg Zaporjenco, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibile recursurile declarate de Tatiana Polivannaia, prin intermediul avocatului Elena Vlas și de Oleg Zaporjenco.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Tatiana Polivannaia, prin intermediul avocatului Elena Vlas și de Oleg Zaporojcenco împotriva deciziei din 31 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecători

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic